

ОДЕСЬКИЙ НАЦІОНАЛЬНИЙ УНІВЕРСИТЕТ ІМЕНІ І.І. МЕЧНИКОВА

ЦЕНТР ЗАБЕЗПЕЧЕННЯ ЯКОСТІ ОСВІТИ

АНАЛІТИЧНИЙ ЗВІТ

за результатами анкетування здобувачів вищої освіти
першого (бакалаврського) рівня вищої освіти,
які навчаються за освітньо-професійною програмою
«Прикладна фізика та наноматеріали»

1. Загальна інформація про дослідження і респондентів

Метою анкетування було вивчення думки здобувачів вищої освіти щодо якості освітнього процесу в ОНУ імені І.І. Мечникова. Таке опитування є формою участі здобувачів вищої освіти у системі внутрішнього забезпечення якості вищої освіти та одним із механізмів реалізації студентоцентрованого навчання. Опитування здобувачів вищої освіти є анонімним і проводилось онлайн.

Анкетування проведено напочатку II семестру 2019-2020 навч. року. Опитування проводилось за анкетами: «Якість освітньої програми», «Якість освіти», «Якість викладання». Бланк анкети «Якість освітньої програми» містить 9 запитань стосовно змісту освітньо-професійної програм. Бланк анкети «Якість освіти» містить 34 запитання, три з них – відкритих.

2. РЕЗУЛЬТАТИ ОПИТУВАННЯ ЗА АНКЕТОЮ «ЯКІСТЬ ОСВІТНЬОЇ ПРОГРАМИ»

В опитуванні взяли участь 5 здобувачів вищої освіти: з них 2 студенти 3-го курсу та 3 студенти 4-го курсу. Наявні показники рівня участі не дають можливості кількісно аналізувати результати опитування. Неможливість кількісного аналізу результатів не виключає обговорення й інтерпретації якісних даних, а саме відповідей на дві відкритих питання. Зазначимо, що під час аналізу відповідей на відкриті запитання фіксується не стільки розповсюдженість, скільки спектр думок та основні змістовні категорії без зазначення їх рівня поширеності. Аналіз відповідей респондентів здійснювався в цілому за освітньо-професійною програмою.

Аналізуючи відповіді здобувачів освіти на питання анкети щодо відповідності змісту освітньо-професійної програми їхнім очікуванням, слід зазначити, що серед очікувань, що не виправдались, студенти назвали недостатню кількість лабораторних занять та занадто великий обсяг теоретичної фізики. Опитувані вказали на наявність дублювання змісту навчальних дисциплін «Екологія» і «Метрологія».

Здобувачі вищої освіти запропонували доповнити освітню програму такими дисциплінами як: хімія, більш докладний курс анатомії, курс загальної медицини, психологія, програмування на Python, практикум з нанофізики.. Для вилучення пропонували такі дисципліни як метрологія, історія української культури, екологія, квантова фізика, класична механіка, статистична фізика, електродинаміка, скоротити кількість годин, що відведено теоретичній фізиці..

Здобувачі вищої освіти також висловили такі пропозиції:

- додати можливість отримання реального досвіду поза університетських лабораторій, тобто інтернатура;
- приділити більше уваги програмуванню (важливо для роботи з медичним обладнанням) та ядерній медицині, можливо навіть дозиметрії. Як для освітньої програми «медична фізика» замало годин відведено детальному розгляду медичного обладнання (та забагато теоретичній фізиці)
- збільшити обсяг навчальних дисциплін нанофізики, біофізики.

За результатами опитування сформовано такі пропозиції щодо поліпшення змістового складнику освітньо-професійної програми:

1. Розглянути можливість збільшення кількості годин лабораторних занять.

2. Розглянути можливість врахування пропозицій, висловлених здобувачами освіти.
3. Розглянути можливість включення до переліку обов'язкових або вибіркових дисциплін, запропонованих здобувачами вищої освіти.
4. Перевірити на дублювання навчального матеріалу навчальні дисципліни «Екологія» і «Метрологія».

3. Результати опитування за анкетною «Якість освіти»

В опитуванні взяли участь 5 здобувачів вищої освіти: з них 2 студенти 3-го курсу та 3 студенти 4-го курсу. Наявні показники рівня участі не дають можливості кількісно аналізувати результати опитування. Неможливість кількісного аналізу результатів не виключає обговорення й інтерпретації якісних даних, а саме відповідей на дві відкритих питання. Зазначимо, що під час аналізу відповідей на відкриті запитання фіксується не стільки розповсюдженість, скільки спектр думок та основні змістовні категорії без зазначення їх рівня поширеності. Аналіз відповідей респондентів здійснювався в цілому за освітньо-професійною програмою.

Запитання анкети «Якість освіти» розподіляються за такими блоками: участь здобувачів вищої освіти у забезпеченні якості освітньої програми, якість оцінювання результатів навчання, якість викладання, організація та загальна підтримка освітньої програми.

Відповіді здобувачів вищої освіти першого (бакалаврського) рівня на питання блоку «Участь у забезпеченні якості освітньої програми» засвідчили, що необхідно посилити роботу щодо залученості здобувачів вищої освіти до процесів забезпечення якості освіти, пояснення процедури вибору навчальних дисциплін та інформування їх щодо управлінських рішень, прийнятих за результатами опитувань.

Результати анкетування за блоком запитань «Якість оцінювання результатів навчання» засвідчили, що більшість опитаних студентів вважають способи і методи оцінювання результатів навчання справедливими. Половина опитаних здобувачів зазначили, що отримують детальний відгук (зворотній зв'язок) про свою роботу і отримують цей відгук швидко. Слід звернути увагу викладачів щодо необхідності ознайомлення здобувачів з критеріями оцінювання результатів навчання, обґрунтування виставленої оцінки.

Оцінювання блоку «Якість викладання» здійснюється з метою дослідження рівня якості викладання, видів інформаційних ресурсів, які супроводжують цей процес, а також дотримання принципів академічної доброчесності. В цілому анкетування за даним блоком показало, що більшість опитаних здобувачів вищої освіти вважають викладачів за своєю освітньою програмою висококваліфікованими та компетентними, добре організованими та підготовленими до занять. Результати опитування також свідчать про високий рівень комунікації між викладачами та здобувачами освіти. Менше половини здобувачів вважають, що частка самостійної роботи була достатньою. Більшість опитаних студентів зазначили доступність і достатність навчальних ресурсів, методичного забезпечення.

Проте, слід звернути увагу на недостатню поінформованість здобувачів вищої освіти першого (бакалаврського) рівня освіти щодо порядку оскарження результатів заліків, іспитів; процедури реагування університету на порушення академічної

доброчесності; роботи психологічної служби університету; процедури врегулювання конфліктних ситуацій в університеті.

Серед сильних сторін університету здобувачі вищої освіти відмітили: вимогливість викладачів, ввічливе, доброзичливе ставлення викладачів до здобувачів освіти, дружню атмосферу, рівень підготовленості однокурсників.

Приклади відповідей студентів на запитання «Що Вам подобається в університеті?»:

- Практично всі викладачі готові допомогти, якщо ти чогось не розумієш. І готові провести додаткові заняття.
- Особисто мені на факультеті дуже подобається вимогливість деяких викладачів – після закриття матаналізу ти розумієш, що чогось вартий. Також я захоплений непідкупністю абсолютно всіх викладачів природничих наук (технарів). Так само мені подобається те, що зі мною на курсі навчаються високоерудованих однолітки, що насправді величезна рідкість.
- Серйозне ставлення до своєї місії, більшість наших викладачів дійсно горять своєю справою і хоче навчити, а не просто відчитати матеріал. Розуміння викладачів і готовність завжди допомогти. Атмосфера поваги незалежно від того, студент чи викладач. Дружба і підтримка між одногрупниками, студентами з інших курсів.
- Індивідуальність підходу викладачів, великий довідковий матеріал в бібліотеці, доброта і чуйність персоналу адміністративної частини, цікаві теми і доступне пояснення.

До слабких сторін університету здобувачі вищої освіти віднесли: дещо застаріле матеріально-технічне оснащення. Студенти висловили такі пропозиції: оновити обладнання, додати можливість переходу на повноцінне дистанційне навчання або вільне відвідування в разі необхідності, а так само співпраця з якимись компаніями для можливості подальшого або навіть паралельного працевлаштування за фахом, що дуже складно з огляду на низьку потреби у фахівцях даної галузі без досвіду роботи.

Рекомендації за результатами анкетування

1. Посилити роботу щодо поінформованості здобувачів вищої освіти щодо:
  - порядку оскарження результатів заліків, іспитів;
  - процедури реагування університету на порушення академічної доброчесності;
  - процедури врегулювання конфліктних ситуацій в університеті;
  - роботи психологічної служби університету.
2. Вивчити стан використання викладачами інноваційних технологій навчання у процесі викладання навчальних дисциплін. Провести на кафедрах методичні семінари з проблеми застосування в освітньому процесі інноваційних технологій навчання.
3. Сприяти впровадженню онлайн-опитувань здобувачів вищої освіти щодо якості ОП, якості освіти, якості викладацької діяльності.
4. Сприяти інформуванню здобувачів вищої освіти стосовно змін, що вносяться до ОП на основі результатів опитувань.

Результати опитування за анкетною «Якість викладання» доведені до відома декана факультету, а також до кожного викладача. Рекомендовано на засіданнях кафедр звернути увагу викладачів на обов'язкове повідомлення на початку вивчення навчальної дисципліни системи та критеріїв оцінювання результатів навчання здобувачів вищої

освіти, політики курсу щодо вимог викладача, їхнього обов'язкового дотримання упродовж вивчення навчальної дисципліни.

Результати опитування здобувачів вищої освіти щодо якості реалізації освітньо-професійної програми доведені до відома декана факультету математики, фізики та інформаційних технологій, гаранта освітньої програми для обговорення на засіданнях вченої ради факультету, кафедр, робочої групи з метою подальшого удосконалення та підвищення якості реалізації освітньої програми.

Керівник Центру забезпечення
якості освіти ОНУ імені І.І. Мечникова

І.П. Анненкова